

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

11. júna 2021

Záverečná správa

z hodnotenia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 za rok 2020

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba MA, MBA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Stanoviská komisií

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riadiťka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riadiťka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Mgr. Martin Hakel, BA
vedúci Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

Ing. Alžbeta Kollárová
referentka Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. .... /2021 zo dňa 11. 06. 2021

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

b e r i e n a v e d o m i e

Záverečnú správu z hodnotenia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 za rok 2020

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“) za účelom podpory regionálneho rozvoja podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení spracoval strednodobý strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK na roky 2014 – 2020 (ďalej len „PHRSR BSK 2014 – 2020“), ktorý bol schválený Uznesením č. 46/2013 Zastupiteľstvom BSK dňa 21. 06. 2013.

V súlade s Uznesením č. 46/2013 Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov spracoval **Správu z hodnotenia PHRSR BSK 2014 – 2020 za rok 2020** (ďalej len „Správa“) prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje monitorovanie a hodnotenie plnenia PHRSR BSK 2014 – 2020 za rok 2020.

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR BSK 2014 – 2020, monitorovanie a hodnotenie predstavujú procesy, ktoré systematicky skúmajú aktuálny stav relevantných informácií a následne hodnotia ich súlad so stanovenými cieľmi v PHRSR BSK 2014 – 2020, účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupín aktivít a pripravujú odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Správa vychádza z piatich prioritných osí a jedenástich opatrení, ktoré boli definované v strategickej a programovej časti PHRSR BSK 2014 – 2020.

Samotné monitorovanie a následne hodnotenie má tri časti spracované pre každú prioritnú os:

1. Východisková časť;
2. Analytická časť;
3. Hodnotiacia časť.

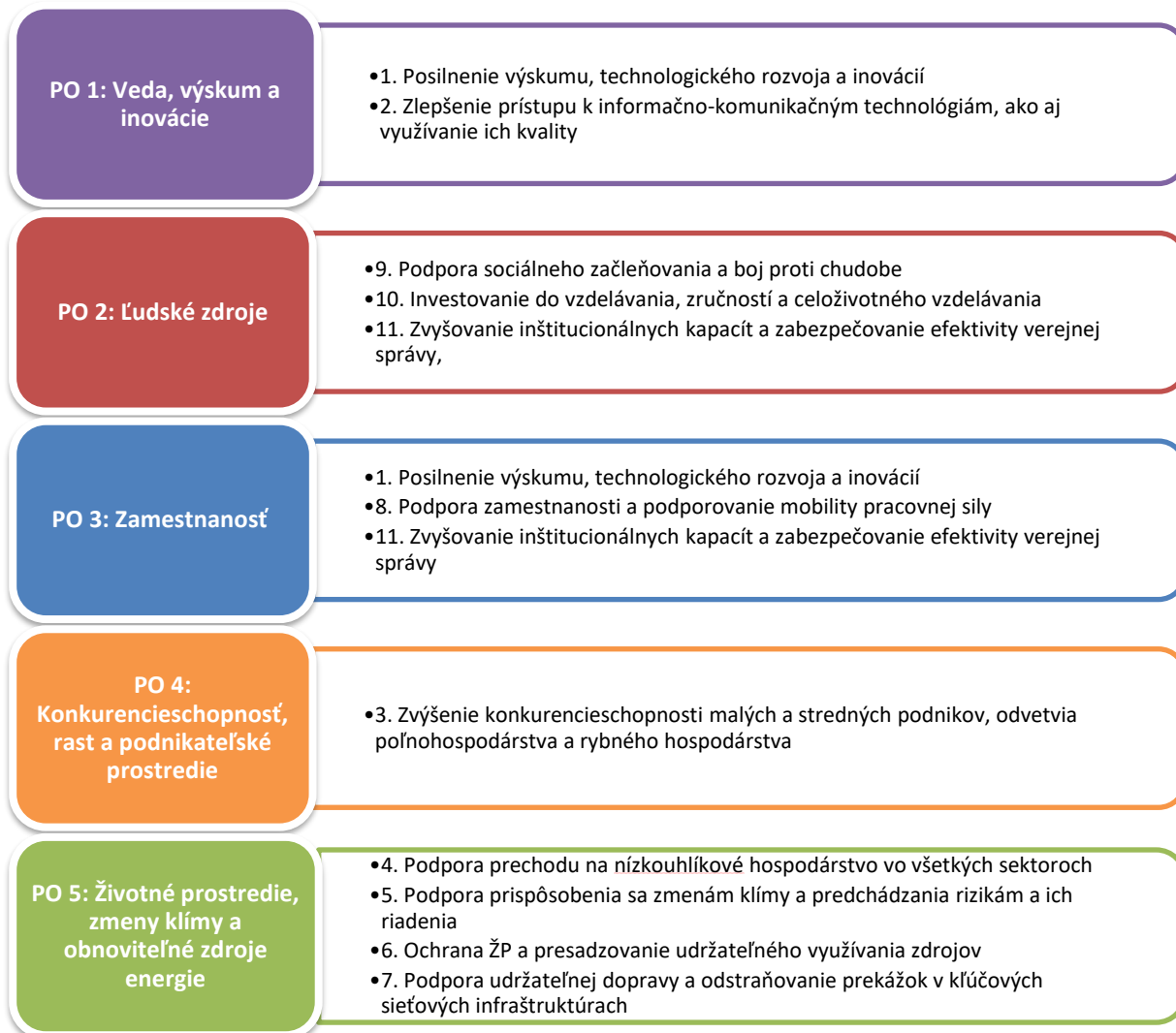
Záverom správy je návrhová časť, ktorá obsahuje opatrenia na rok 2020, zvyšujúce efektívnosť plnenia PHRSR BSK 2014 – 2020.

1. Východisková časť

Východisková časť popisuje prepojenie analytickej a strategickej časti PHRSR, predstavuje opatrenia a aktivity jednotlivých prioritných osí, ktoré boli predmetom monitorovania a hodnotenia.

Detailnejšie rozpracovanie spolu so SWOT analýzami sa nachádza priamo v Správe.

Prepojenia prioritných osí (PO 1 – 5) a opatrení (Opatr. 1 – 11) PHRSR BSK 2014 – 2020

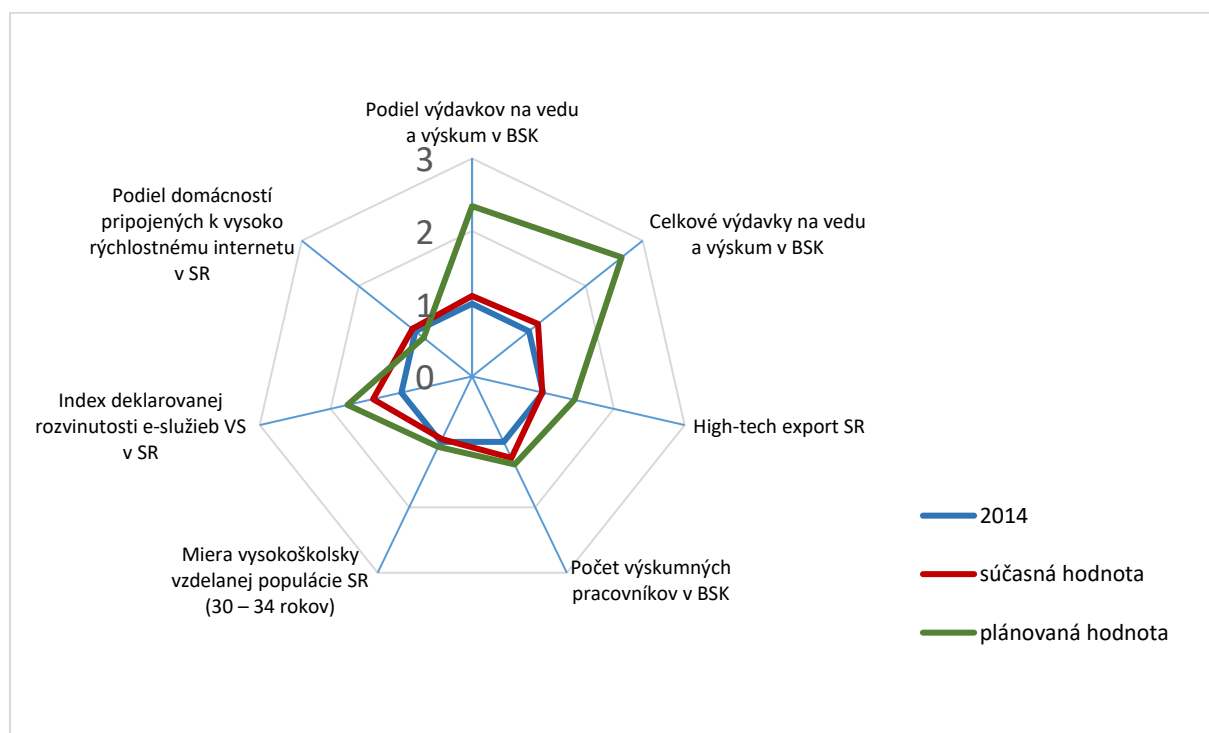
2. Analytická časť

Analytická časť sa zameriava na analýzu vývoja sledovaných ukazovateľov v období 2011 – 2019 a porovnanie pokroku oproti plánovaným hodnotám v roku 2020. **Detailnejšie rozpracovanie spolu s interpretáciou ukazovateľov sa nachádza priamo v Správe.**

Zber a vyhodnotenie údajov v Správe prebehlo k termínu **25.05.2020**. Väčšina štatistických údajov, ktoré poukazujú na súčasný stav ukazovateľov, bola dostupná len za rok 2018. Na porovnanie hodnôt počiatočného stavu implementácie PHRSR BSK 2014 – 2020 (r. 2014), súčasného stavu a cieľových hodnôt naplánovaných na rok 2020, slúži grafické znázornenie na začiatku každej sledovanej prioritnej osi (zobrazuje prebiehajúci trend pre každý z ukazovateľov).

Počiatočný stav ukazovateľa je na grafe znázornený základnou hodnotou „1“ a cieľová hodnota (k r. 2020) je stanovená percentuálnym vyjadrením plánovanej zmeny ukazovateľa. Je nutné konštatovať, že percentuálne zmeny voči plánovanej hodnote sú napriek štatistickým výkyvom počas sledovaného obdobia (v prípade PO1: Veda, výskum a inovácie a v PO4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie) minimálne. Tento jav je čiastočne spôsobený zmenenou metodikou zberu týchto údajov štatistickým úradom, ktorá viedla ku spätnej zmene štatistiky.

Porovnanie hodnôt PO1: Veda, výskum a inovácie za rok 2014 so súčasným stavom a cieľovými hodnotami v roku 2020

Zdroj: PHRSR BSK 2014 – 2020, Štatistický úrad SR, Ministerstvo financií SR, Eurostat

Na základe štatistík za rok 2018 je možné sledovať pozitívny trend vývoja **podielu domácností pripojených k vysokorýchlostnému internetu**, ktorý oproti plánovanej hodnote v roku 2020 dosahoval **123%**, čo výrazne vplyva na mieru informovanosti spoločnosti v kraji. Rast tohto ukazovateľa už je stabilizovaný na úroveň 1 – 2 percentuálneho bodu ročne. K plánovanej hodnote sa na základe dostupných štatistík za ostatné roky blíži aj ukazovateľ **high-tech exportu SR**, ktorý oproti východiskovej hodnote v roku 2010 stúpol

o 3 percentuálne body, avšak oproti roku 2017 klesol o 1 percentuálny bod na 68,5% plánovanej hodnoty.

Štatistika **počtu výskumných pracovníkov**, aj vďaka zmene v metodike výpočtu týchto zamestnancov, naďalej preukazuje pozitívny vývojový trend a oproti roku 2017 stúpol počet o 10 percentuálnych bodov na **92,6% celkovej plánovanej hodnoty** v roku 2020. V porovnaní s ostatnými krajinami SR má BSK postavenie dominantného inovačného regiónu, kvôli vysokému počtu univerzít a výhodnému umiestneniu v priamom dopravnom napojení na Viedeň a Brno. Aj toto výhodné postavenie však spôsobuje odliv vedeckých zamestnancov a doktorandov do okolitých štátov.

Najnižšie hodnoty oproti plánovaným aj naďalej vykazujú **celkové výdavky na vedu a výskum** a ich **podiel na HDP** v Bratislavskom kraji. Zatiaľ čo **celkové výdavky na vedu a výskum** oproti roku 2014 vzrástli o 9 percentuálnych bodov, oproti roku 2017 klesli o 3 percentuálne body na úroveň **44% plánovanej hodnoty** v roku 2020. **Podiel výdavkov na vedu a výskum na HDP** oproti roku 2014 stúpol o 4 percentuálne body, oproti roku 2017 však klesol o 7 percentuálnych bodov a v súčasnosti dosahuje len **47% plánovanej hodnoty** v roku 2020. Tieto hodnoty stúpajú pomaly, aj napriek možnosti implementácie projektov v rámci OP Val.

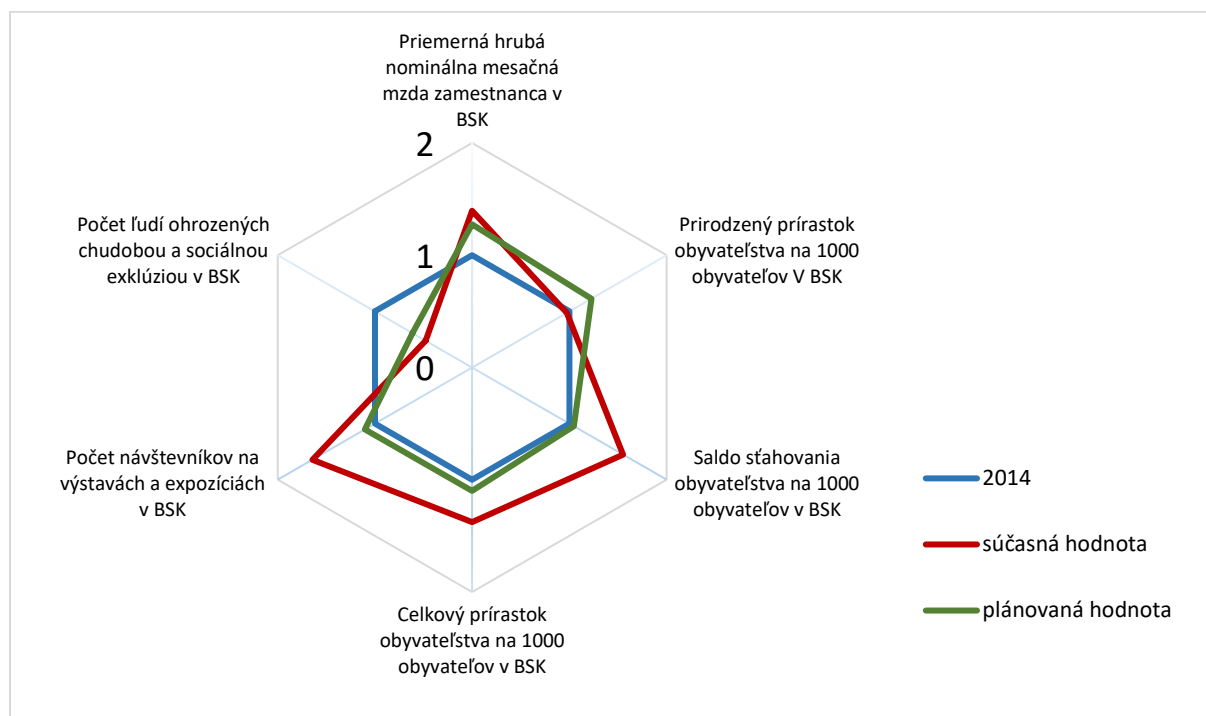
Na základe prieskumu Organizácie spojených národov z roku 2018 **je index deklarovanej rozvinutosti e-služieb VS v SR** (E-Government Development Index)¹ na úrovni **72%** (79,5% plánovanej hodnoty), čo oproti poslednej evidovanej hodnote v roku 2016 predstavuje nárast takmer o 12% percentuálnych bodov.

Ukazovateľ miery **vysokoškolsky vzdelanej populácie vo vekovej skupine 30 – 34 rokov** SR predstavoval v roku 2019 hodnotu na úrovni 40,1% (89% plánovanej hodnoty), čo oproti roku 2018 predstavuje nárast o takmer 3 percentuálne body, čo indikuje napĺňanie potenciálu v oblasti vysokoškolského vzdelávania v Bratislavskom kraji.

---

¹ United Nations. 2018. E-Government Development Index. Dostupné na: https://www.unescap.org/sites/default/files/E-Government%20Survey%202018_FINAL.pdf.

Porovnanie hodnôt PO2: Ľudské zdroje za rok 2014 s cieľovými hodnotami v roku 2020

Zdroj: PHRSR BSK 2014 – 2020, Štatistický úrad SR, Ministerstvo vnútra SR, Eurostat

V prípade **celkového prírastku obyvateľstva na 1000 obyvateľov** sa naďalej preukazuje pozitívny trend a jeho hodnota v roku 2019 oproti roku 2017 **vzrástla o 1,55** promilového bodu na úroveň 125% plánovanej hodnoty. **Ukazovateľ salda sťahovania obyvateľstva na 1000 obyvateľov** v roku 2019 **stúpol** oproti roku 2014 o **4,22** promilového bodu, oproti roku 2017 o **1,98** promilového bodu a v súčasnosti je na úrovni 148% plánovanej hodnoty, pričom pri tomto ukazovateli môže ísť z hľadiska absorpčnej schopnosti územia aj o negatívny jav, vplyvajúci na kvalitu životného prostredia, sociálneho zabezpečenia a dopravy.

Podľa štatistík za rok 2019 vyказuje **ukazovateľ prirodzeného prírastku obyvateľstva na 1000 obyvateľov** hodnotu **3,17** promilového bodu (79% plánovanej hodnoty), čo predstavuje **pokles** 0,35 promilového bodu oproti roku 2017 a 0,09 promilového bodu oproti roku 2014. Napriek tomu, že BSK patrí medzi najstaršie kraje z hľadiska vekovej štruktúry, je možné považovať tieto hodnoty za priaznivé.

Index miery korupcie bol z grafu odstránený z dôvodu zmeny metodiky štatistického výpočtu, z ktorého údaje pochádzali. Na základe Štatistiky kriminality za rok 2019², zverejnenej Ministerstvom vnútra SR, bolo v Bratislavskom kraji odhalených 30 prípadov trestného činu korupcie, čo predstavuje 22% z celkového počtu odhalených prípadov trestného činu korupcie v rámci celej SR.

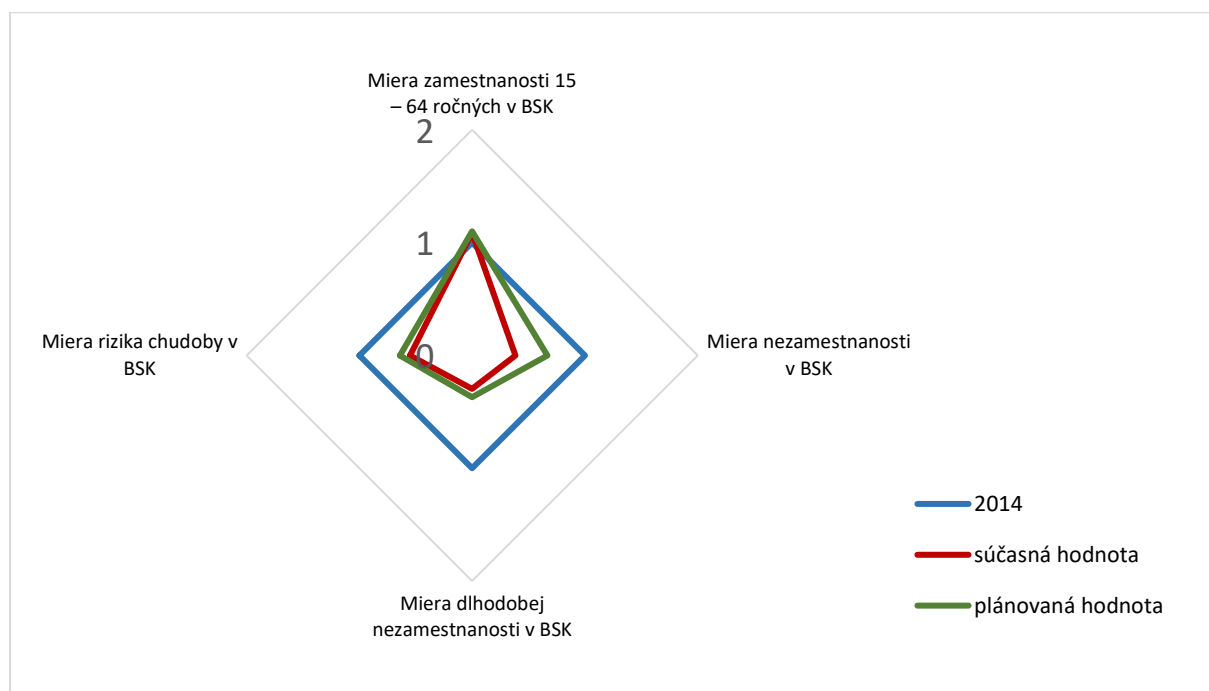
Počet návštevníkov na výstavách a expozíciách v roku 2018 preukazuje výrazný **nárast** hodnoty oproti predchádzajúcim rokom a pri počte 1 90 750 návštevníkov dosahuje súčasná hodnota **148%** plánovanej hodnoty v roku 2020, čo je nárast o viac ako 10 percentuálnych bodov oproti roku 2017.

² Ministerstvo vnútra SR. 2020. Štatistika kriminality v Slovenskej republike za rok 2019. Dostupné na: https://www.minv.sk/?statistika_kriminality_v_slovenskej_republike_za_rok_2019_xml

Pozitívny trend je možné sledovať aj pri **ukazovateli priemernej hrubej nominálnej mesačne mzdy zamestnanca**, ktorá v roku 2018 dosahovala 1 533 EUR, čo predstavuje **110%** plánovanej hodnoty.

V roku 2018 možno taktiež sledovať **pokles počtu ľudí ohrozených chudobou a sociálnou exklúziou** vyjadrenou v percentách celkovej populácie kraja, kedy dosahoval 7,9%, čo predstavuje **22%** pod úrovňou plánovanej hodnoty. Predmetný ukazovateľ však nemusí nekorešpondovať so situáciou v BSK, nakoľko vychádza z mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu³.

Porovnanie hodnôt PO3: Zamestnanosť za rok 2014 s cieľovými hodnotami v roku 2020

Zdroj: PHRSR BSK 2014 – 2020, Štatistický úrad SR, Eurostat

Miera zamestnanosti 15 – 64 ročných v Bratislavskom kraji dosahovala v roku 2019 hodnotu 77,1%, čo predstavuje takmer **99%** plánovanej hodnoty a **nárast** o 2 percentuálne body oproti roku 2017. Pozitívny vývoj možno naďalej sledovať aj pri **miere nezamestnanosti podľa výberového zisťovania pracovných síl (VZPS)**, ktorá aj naďalej klesá, porovnaní s rokom 2014 o 3,7 a s rokom 2017 o 1,9 percentuálneho bodu, a súčasná miera 2,3% predstavuje **57,5%** plánovanej hodnoty.

K decembru 2019 bolo podľa ÚPSVaR⁴ na Slovensku evidovaných 7617 **uchádzačov o zamestnanie z radov absolventov stredných škôl**, z čoho 6,1% absolventov bolo evidovaných v rámci Bratislavského kraja. V prípade **absolventov vysokých škôl**, bolo k decembru 2019 evidovaných 1 813 **uchádzačov o zamestnanie**, z čoho 9,7% absolventov bolo evidovaných v rámci Bratislavského kraja.

³ Eurostat. People at risk of poverty or social exclusion by NUTS 2 regions. Dostupné na: https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/graph.do;jsessionid=7ygnE4E1I4MmD-jkgH4MnWa_lzOG1Xe6fIAQ6Bmp4ZAMxd9ffQTV!2143818385?tab=graph&plugin=1&pcode=tgs00107&language=en&toolbox=data

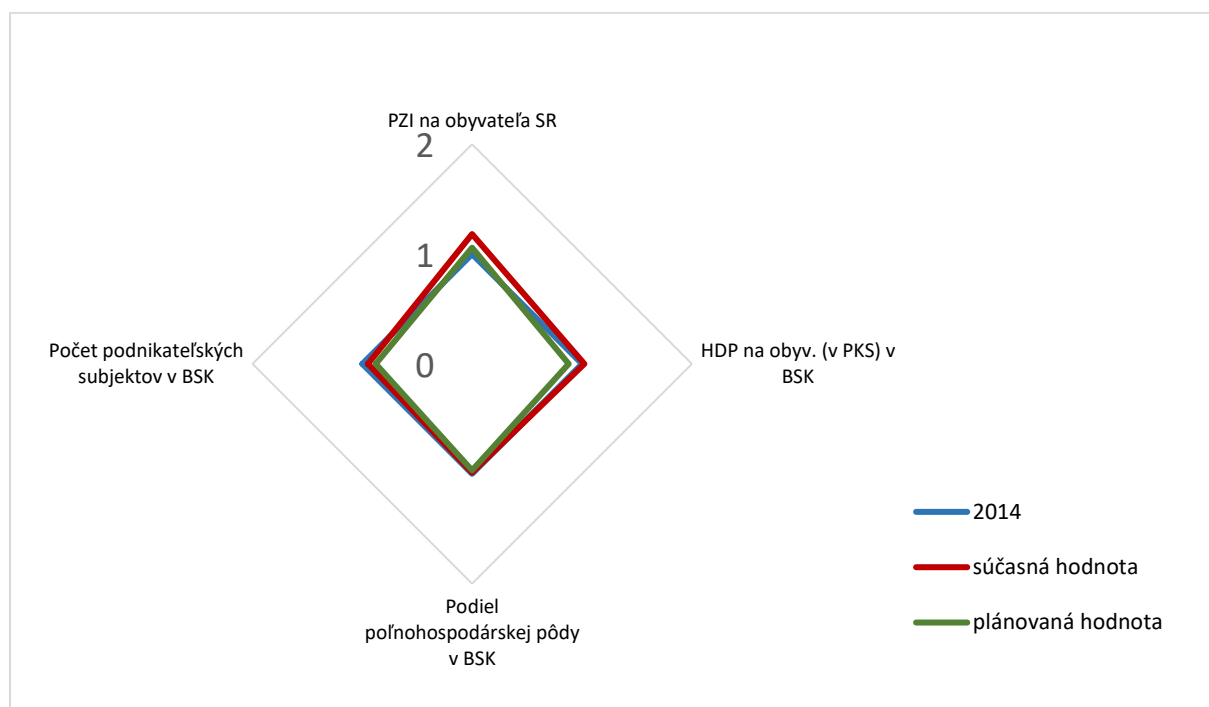
⁴ ÚPSVaR. Nezamestnanosť – absolventi. Dostupné na: https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-absolventi-statistiky/kopia-2018.html?page_id=915559

Ukazovateľ **miery dlhodobej nezamestnanosti** BSK podľa VZPS roku 2019 vykazoval opäť pozitívny trend a **klesol** z úrovne 3,05% v roku 2017 na úroveň 0,80%, čo predstavuje **80%** plánovanej hodnoty.

Miera rizika chudoby v Bratislavskom kraji bola v roku 2018 na úrovni 4,3% (**86%** plánovanej hodnoty) a udržala si **pozitívny klesajúci** trend z predošlých rokov. Avšak relevantnosť tohto údaju je otázna, nakoľko nevychádza z 60% mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu v BSK a nemusí korešpondovať so situáciou v Bratislavskom kraji, ku ktorej sú príznačné vysoké ceny statkov a služieb. V prípade BSK by bol tento vypočítaný medián vyšší, čo by v konečnom dôsledku pravdepodobne zvýšilo aj počet ľudí pod hranicou rizika chudoby.

Porovnanie hodnôt PO4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie za rok 2014 s cieľovými hodnotami v roku 2020

Zdroj: PHRSR BSK 2014 – 2020, Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Geodetický a kartografický ústav v Bratislave, Eurostat

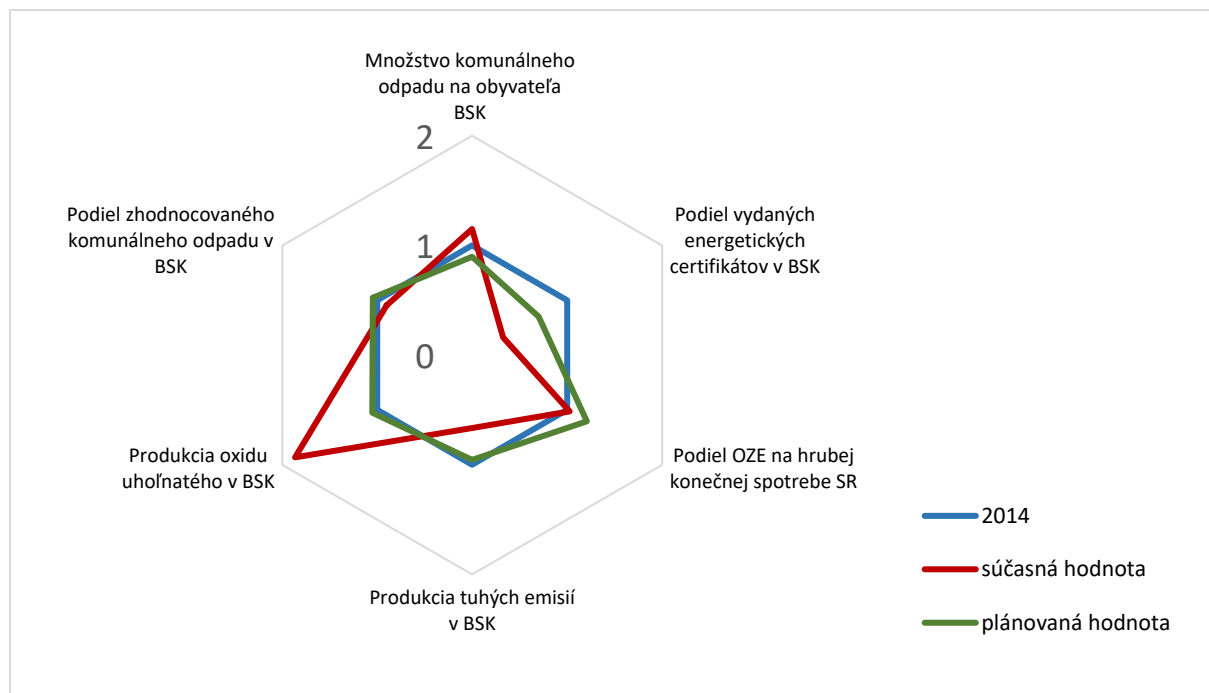
Podiel poľnohospodárskej pôdy v BSK zaznamenáva mierne klesajúci trend a medzi rokmi 2017 a 2018 **znížil o 0,11 percentuálneho bodu**, pričom v 2018 predstavoval podiel 43,90%, čo je mierne nad rámec cieľovej hodnoty. BSK je metropolitný región a má vysoký stupeň urbanizácie (7 miest, z toho 3 okresné a jedno hlavné mesto) a pokles poľnohospodárskej pôdy môže predstavovať do budúcnosti kvôli suburbanizácii významný problém. Najväčším stabilizačným prvkom v tejto oblasti, konkrétne zachovania viníc, bola zmena zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. V prípade jej vyňatia sú účastníci konania a dotknuté orgány štátnej správy a samosprávy povinné zabezpečiť zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja. Aj vďaka tomuto zásahu prebehla **stabilizácia úbytku viníc** a v sledovanom období **poklesli len o 0,55 km² (1,3 %)**.

Pokles bol zaznamenaný tiež v **počte podnikateľských subjektov** v BSK a zo 110 % z cieľovej hodnoty v roku 2017 **mierne poklesol** na **108%** cieľovej hodnoty v roku 2018.

Naopak, pozitívny vývoj vykazovala **miera priamych zahraničných investícií na obyvateľa** kraja, ktorá medzi rokmi 2016 a 2017 **stúpila** o viac ako 5 000 EUR na obyvateľa a dosiahla **112%** z cieľovej hodnoty na rok 2020.

Síce ukazovateľ **HDP na obyvateľa kraja** v parite kúpnej sily medzi rokmi 2017 a 2018 **poklesol** o takmer 4 percentuálne body na úroveň 52 318 EUR/obyvateľ, stále táto hodnota predstavuje **116%** plánovanej hodnoty v roku 2020. Na základe sledovaných ukazovateľov rozvoja kraja je možné vo všeobecnosti konštatovať, že sa z dlhodobého hľadiska kontinuálne zlepšuje konkurencieschopnosť, ako aj podnikateľské prostredie v Bratislavskom kraji.

Porovnanie hodnôt PO5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje za rok 2014 s cieľovými hodnotami v roku 2020

Zdroj: PHRSR BSK 2014 – 2020, Štatistický úrad SR, Infocore, Eurostat

Pri ukazovateli **podielu vydaných energetických certifikátov v BSK v energetickej triede C – G** na celkovom počte certifikátov pokračuje výrazný pozitívny trend znižovania počtu vydaných energetických certifikátov v energetickej triede C až G, ktorý možno sledovať od roku 2015. Pokles miery týchto certifikátov klesol z 20 % v roku 2015 na 4,7% v roku 2019, čo predstavuje 35% plánovanej hodnoty. Najvýraznejší vplyv na tento vývoj malo postupné sprísňovanie požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov zo strany štátu – napr. od roku 2016 musia byť všetky novostavby v energetickej triede A1 (ultranízkoenergetické).

V roku 2018 opäť začal rásť **podiel obnoviteľných zdrojov energie** na hrubej konečnej spotrebe SR a medzi rokmi 2017 a 2018 **stúpil** o 0,4 percentuálneho bodu na úroveň **85%** plánovanej hodnoty. Dá sa predpokladať, že opätovné naštartovanie pozitívneho trendu bolo spôsobené aj vďaka programu Zelená domácnostiam.

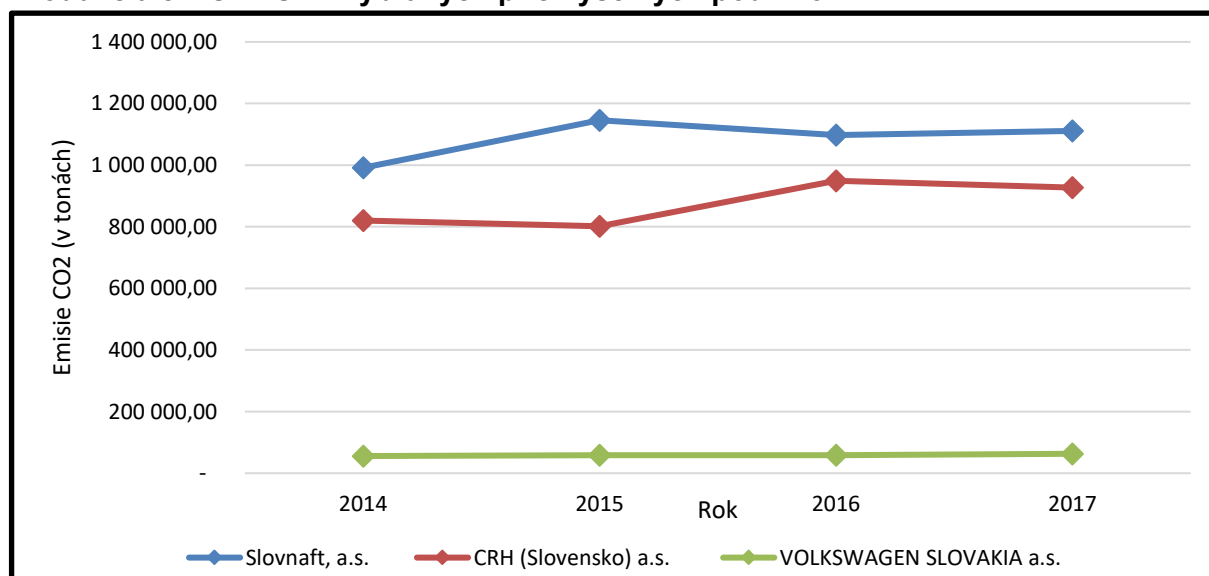
Negatívny rastúci trend vykazuje **ukazovateľ množstva komunálneho odpadu** na obyvateľa BSK, ktorý v roku 2018 medziročne narástol o 1,5 percentuálneho bodu (z 506 na 513 kg/obyvateľa) na úroveň **128%** plánovanej hodnoty. V prípade zachovania pozitívneho rastu ekonomiky regiónu, ako aj návykov obyvateľov v oblasti odpadového hospodárstva a

spotreby, bude veľmi náročné zvrátiť tento negatívny trend a priblížiť sa k cieľovej hodnote v roku 2020.

Podiel zhodnocovania komunálneho odpadu v roku **poklesol** 2018 o vyše 4% oproti roku 2017 a predstavoval iba 86% plánovanej hodnoty. Najvýznamnejším spôsobom zhodnocovania komunálneho odpadu je energetické zhodnotenie v spaľovniach odpadu a pre dosiahnutie cieľového stavu je potrebné zvýšiť mieru zhodnotenia vo forme recyklácie odpadu a kompostovania biologického odpadu.

Aglomerácia Bratislavy patrí k oblasti s najviac znečisteným vzduchom na Slovensku, ale aj z celoeurópskeho pohľadu. Kritickú úroveň koncentrácie znečisťujúcich látok v Bratislave prekračujú najmä prachové častice (PM₁₀), oxid dusičitý (NO₂) a benzpyrén (BaP). Sektor dopravy patrí pritom medzi najväčších producentov škodlivých emisií, ktoré majú za následok zhoršovanie kvality ovzdušia, a s tým spojený negatívny dopad na zdravie obyvateľov, kvalitu životného prostredia, ako aj zrýchľovanie negatívnych procesov zmeny klímy. Napriek rastu intenzity dopravy a ekonomiky regiónu sa však darí produkciu emisií znižovať a mierne zlepšovať kvalitu vzduchu. Hoci **produkcia tuhých emisií**⁵ v BSK od roku 2013 vykazuje **pokles** a v roku 2017 bola viac ako 30% pod úrovňou plánovanej hodnoty, **množstvo emisií oxidu uhľnatého**, podľa verejne dostupnej databázy ŠÚ SR, naopak zaznamenalo rapidný nárast a v roku 2017 sa dostalo na úroveň 177% plánovanej hodnoty, čo predstavuje nárast o viac ako 77 percentuálnych jednotiek oproti predchádzajúcemu roku 2016. Avšak po overení údajov so Slovenskou agentúrou životného prostredia sú tieto údaje skreslené, nakoľko bola v roku 2017 použitá odlišná metodika výpočtu, ktorá brala do úvahy aj emisie CO domácností a rezidentov. V predchádzajúcich rokoch boli brané do úvahy len emisie CO z hospodárskej činnosti. V regióne sa nachádza viacero veľkých stacionárnych znečisťovateľov ovzdušia, ktorých množstvo vyprodukovaných emisií v ostatných 4 rokoch naopak rástlo aj o vyše 10 %.

Produkcia emisií CO₂ z vybraných priemyselných podnikov

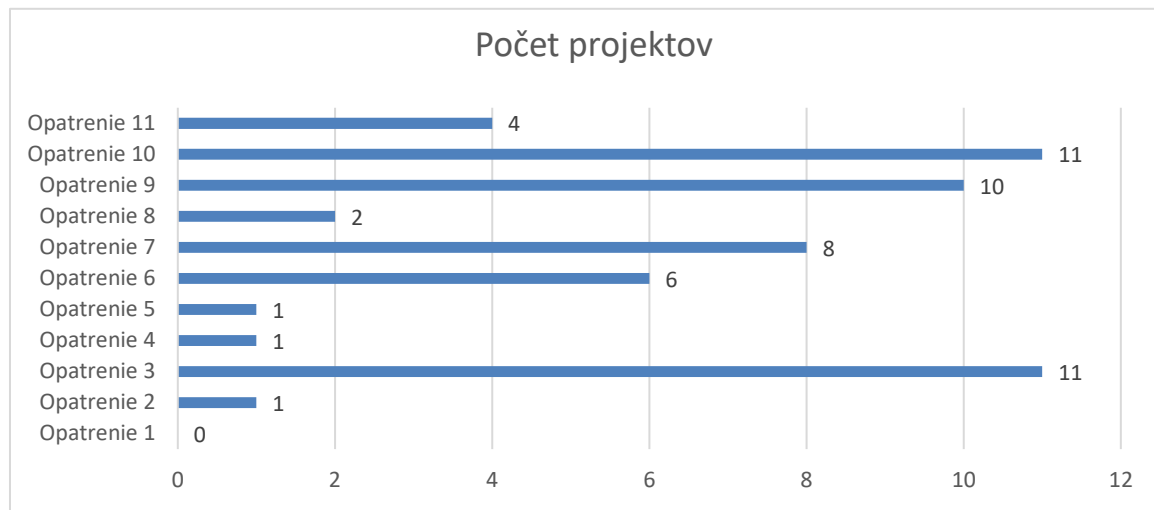

⁵ Najaktuálnejšie dostupné údaje Štatistického úradu SR k danému ukazovateľu boli v čase tvorby správy k roku 2017.

3. Hodnotiaca časť

Detailnejší popis obsahuje samotná Správa, v ktorej sme sa zamerali najmä na komplexný pohľad plnenia opatrení projektmi Úradu BSK a ich aktuálnym stavom rozpracovania. K 13.12.2019 bolo realizovaných 55 projektov, rozdelených podľa opatrení v nasledujúcom grafe.

Prehľad projektov Akčného plánu Úradu BSK rozdelených podľa opatrení v grafickom prevedení

Zdroj: Akčný plán Úradu BSK k 13.12.2019

Zoznam opatrení:

Opatrenie 1: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

Opatrenie 2: Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality

Opatrenie 3: Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva

Opatrenie 4: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Opatrenie 5: Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia

Opatrenie 6: Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov

Opatrenie 7: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach

Opatrenie 8: Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily

Opatrenie 9: Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe

Opatrenie 10: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania

Opatrenie 11: Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy

Analýza prostredia vplývajúceho na prioritné osi

V rámci monitorovania prostredia vplývajúceho na plnenie PHRSR BSK 2014 – 2020 boli identifikované nasledovné trendy, ktoré najviac vplývajú na prioritné osi. Detailnejšie rozpracovanie analýzy prostredia vplývajúceho na prioritné osi je uvedené priamo v Správe. Vplyv prostredia bol skúmaný na úrovni prostredia Európskej únie, prostredia Slovenskej republiky a prostredia Bratislavského kraja.

Prehľad najdôležitejších pozitívnych trendov sledovaného obdobia 2014 – 2020

Prioritná os	Pozitívne trendy sledovaného obdobia
1. Veda, výskum a inovácie	<p>Štát (NUTS 1)</p> <p>Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách; Dotačný program na podporu elektromobility na Slovensku; Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj; Akčný plán pre jednotný digitálny trh – Príležitosť pre Slovensko na roky 2017 – 2020; Stratégia rozvoja elektro-mobility v SR a jej vplyv na národné hospodárstvo SR; Akčný plán implementácie Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR na roky 2015 – 2016; Konceptcia inteligentného priemyslu pre Slovensko (Smart Industries); nárast high-tech exportu v % na celkovom exporte SR, Implementačný plán Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR, Iniciatíva – Vízia pre znalostnú spoločnosť.</p>
	<p>Bratislavský samosprávny kraj (NUTS 2)</p> <p>Zvýšenie podielu domácností pripojených k širokopásmovému internetu (%); Konceptcia smart city Bratislava rozumné mesto 2030; Inovačný fond na podporu Smart City (ÚPVII); spolupráca BSK, SAV a PriF UK v oblasti aplikovaného výskumu (skládka CHZJD Vrakuňa); propagačné video univerzít sídliačich v BSK; dokončenie univerzitného vedeckého parku UK BA; dokončenie univerzitného vedeckého parku STU „Slovenské Silicon Valley“ v BA; vybavenie vedeckou infraštruktúrou hrubej stavby Centra aplikovaného výskumu nových materiálov a transferu technológií; podanie ŽoNFP OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-1.</p>
2. Ľudské zdroje	<p>Štát (NUTS 1)</p> <p>Podporná schéma na návrat odborníkov zo zahraničia; Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025; Konceptcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020; Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2016 – 2019; Národná konceptcia informatizácie verejnej správy; nárast prirodzeného a celkového prírastku obyvateľstva na 1000 obyvateľov; Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj; Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020; Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; Konceptcia štátnej bytovej politiky do roku 2020.</p>
	<p>Bratislavský samosprávny kraj (NUTS 2)</p> <p>Nárast počtu návštevníkov na výstavách a expozíciách BSK; podanie ŽoNFP COVP (Hlinícka, Ivanská cesta, Ivanka pri Dunaji, Farského, Ivanská cesta 21, Račianska 190); podanie ŽoNFP Deinštitucionalizácia zariadenia sociálnych služieb v Bratislave (DSS a ZPS Rača) a v okrese Pezinok (DSS a ZPB MEREMA); zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou a sociálnou exklúziou BSK; Podpora projektov na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v základných školách; Konceptcia pomoci ľuďom bez domova (URBEM PAUPERTAS – MESTO CHUDOBE); Konceptcia sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030.</p>

Prioritná os	Pozitívne trendy sledovaného obdobia
3. Zamestnanosť	Štát (NUTS 1)
	Podpora projektov z EŠIF na zvýšenie kapacity materských škôl a zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku; schválenie návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa; Národná stratégia zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020; program rezidentského štúdia pre absolventov medicíny, lekárov a sestry realizovaný Ministerstvom zdravotníctva SR; Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj; Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020; Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.
	Bratislavský samosprávny kraj (NUTS 2)
	Zníženie miery rizika chudoby (%) BSK; zvyšovanie miery zamestnanosti 15 – 64 ročných podľa VZPS, znižovanie miery nezamestnanosti podľa VZPS; Stratégia rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020; Program aktívneho starnutia hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2014 – 2020.
4. Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie	Štát (NUTS 1)
	Pilotná podpora projektov experimentálneho vývoja a inovácií pre budovanie rozumných miest v Slovenskej republike za rok 2017; Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj; Koncepcia pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v Slovenskej republike; zákon o finančných nástrojoch financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; Stratégia budovania „Značky kvality SK“; Národná politika pre elektronické komunikácie do roku 2020; návrh medzirezortného programu Informačná spoločnosť 2014 – 2020; Schéma DM 15/2017 na podporu spolupráce podnikateľských subjektov a vedecko-výskumných pracovísk formou Inovačných voucherov (2017 – 2020); Schéma De minimis 13/2017 na podporu priemyselných klastrových organizácií (2017 – 2020); Národný program kvality Slovenskej republiky – Stratégia zlepšovania kvality produktov a služieb zlepšovaním organizácií 2017 – 2021.
	Bratislavský samosprávny kraj (NUTS 2)
	Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu rozvoja vidieka a životného prostredia/kultúry/turizmu/športu a mládeže; zvýšenie HDP na obyvateľa v PKS; nárast počtu podnikateľských subjektov, Schéma De minimis 9/2017 v znení dodatku č. 2 na rozvoj vidieka; Schéma De minimis 6/2017 v znení dodatku č. 2, projekt zriadenia COVP; duálna akadémia; prehľad možností čerpania finančných prostriedkov pre malých a stredných podnikateľov Bratislavského kraja; spolupráca s Miestnymi akčnými skupinami; podpora aktivít nadácie Nová Cvernovka.
5. Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie	Štát (NUTS 1)
	Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050; Stratégia Environmentálnej politiky do 2030; Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj; Vodný plán Slovenska, H2Odnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody; Zelený vzdelávací fond; Rezortná koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvedy do roku 2025, Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – Aktualizácia 2017; Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016-2020; Nová koncepcia ochrany prírody a krajiny (2015) Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030; Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020; Národný systém dopravných informácií; znižovanie produkcií tuhých emisií; Parížska klimatická dohoda.

Bratislavský samosprávny kraj (NUTS 2)

Príprava Plánu udržateľnej mobility BSK; Plán dopravnej obslužnosti BSK; Integrovaný dopravný systém BSK Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu rozvoja vidieka a životného prostredia; Konceptia budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK; Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy; príprava Adaptačného plánu BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy; Konceptia ochrany a využívania podzemných a povrchových vôd v BSK a príprava Akčného plánu koncepcie; Príprava Akčného plánu na presadzovanie ochrany lesov na území BSK v zmysle Memoranda o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov; Príprava koncepcie: Revitalizácia krajiny s ohľadom na dôsledky klimatických zmien v regióne BSK; znižovanie množstva tuhých emisií, projekt FLOOD-Serv; príprava sanácie environmentálnej záťaže skládka CHZJD Vrakuňa; Adaptačná stratégia ku zmene klímy na území Hl. mesta SR; projekt TRANSDANUBE.PEARLS a rozvoj destinácie Dunajské ostrovy.

4. Návrhová časť

Na základe výsledkov hodnotiacej správy PHRSR za rok 2019 je možné vidieť, že BSK za sledované obdobie ekonomicky rástol, čo sa odzrkadľuje najmä na raste HDP na obyvateľa, ktorý za posledné štyri roky prevýšil cieľnú hodnotu o minimálne 15 %, ale aj na ďalších ekonomických ukazovateľoch, ktoré za posledné roky vykazovali pozitívny trend. Z pohľadu EÚ, ktorá v súčasnosti využíva ukazovateľ HDP per capita ako hlavný ukazovateľ rozvinutosti regiónu, sa tak môže zdať, že BSK dosahuje nadpriemerné hodnoty. Ako však ukazujú výsledky v iných prioritných oblastiach, ktoré sú pre BSK nastavené, v regióne neustále dochádza k nárastu salda sťahovania obyvateľov. Región je taktiež do istej miery poznačený prítomnosťou veľkých stacionárnych znečisťovateľov ovzdušia a čelí ďalším výzvam vyplývajúcim zo zmeny klímy. Tieto výsledky poukazujú na nedostatky ukazovateľa HDP per capita, ktorý dostatočne nereflektuje reálnu úroveň sociálneho pokroku a kvality života v regiónoch, nakoľko nie je presným vyjadrením schopnosti spoločnosti riešiť otázky, ako je zmena klímy, účinné využívanie zdrojov, kvalita života alebo sociálne vylúčenie. Indikátor taktiež nezohľadňuje mobilitu pracovnej sily medzi regiónmi, registráciu veľkých spoločností s celoštátnou pôsobnosťou v hlavnom meste či rozličné cenové úrovne životných nákladov v jednotlivých regiónoch.

Z tohto dôvodu považujeme za vhodné využívať pri analýzach odzrkadľujúcich rozvinutosť regiónu ďalšie indikátory, a to najmä Social Progress Index, ktorý by zohľadňoval sociálne, ale aj demografické a environmentálne aspekty života v regióne. Nakoľko vypracovanie tohto indexu je časovo náročné, prvé aktivity na jeho zavedenie boli už realizované v priebehu roka 2017.

Významnou aktivitou je zapojenie BSK v rámci Agendy 2030. BSK nadviazal spoluprácu s ÚPVII SR, ktorý je gestorom vnútroštátnej implementácie Agendy 2030 a zástupcovia BSK participujú na zasadnutiach pracovných skupín s cieľom definovať národné priority SR do roku 2030. Cieľom bude tieto priority premietnuť do obsahu komplexnej stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030, ktorá bude predstavovať strešný dokument, ktorým sa budú riadiť jednotlivé politiky na národnej úrovni.

BSK k 01.05.2020 zriadil analyticko-strategickú jednotku – Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja, ktorý bude poskytovať kvalitné a spoľahlivé analýzy a prognózy v oblasti regionálnej politiky pre potreby Úradu BSK, ústredných orgánov štátnej správy a odbornú verejnosť. Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja plánuje v priebehu roka 2020 obstaráť strategické a koncepcné dokumenty, ktoré Úradu BSK a jeho zamestnancom poskytnú lepší prehľad o vybraných oblastiach, čo umožní lepšie strategické riadenie a plánovanie v súlade s výkonom kompetencií.

Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja sa bude aktívne zapájať do kreovania nového Programu rozvoja vidieka pre programové obdobie 2021 – 2027, pričom kľúčovou úlohou bude zefektívniť a zjednodušiť výber miestnych akčných skupín, ako aj zabezpečiť efektívnejšiu, jednoduchšiu a transparentnejšiu implementáciu celého nástroja LEADER v podmienkach Bratislavského kraja. Inštitút bude v spolupráci so socio-ekonomickými partnermi, ako aj so zástupcami jednotlivých miest a obcí koordinovať a podporovať vytváranie a fungovanie

nových a existujúcich lokálnych hospodárstiev. Jedná sa o jednu z najväčších priorít v rámci rozvoja vidieka Bratislavského kraja.

V súvislosti s končiacim sa programovým obdobím a prípravou nového programového obdobia Úrad BSK vypracuje PHRSR BSK na roky 2021 – 2027. Momentálne sa BSK nachádza vo fáze príprav strategického smerovania regiónu s cieľom identifikácie potrieb a problémov v území, pripravovaných projektov, rozvojových výziev a zámerov v súvislosti s prípravou nového programového obdobia, čo môže do značnej miery napomôcť ku konkrétnym návrhom pri plánovaní, prioritizácii a následnej realizácii aktivít na nasledujúcich 8-10 rokov. Dokument by mal byť schválený najneskôr ku koncu roka 2020.

Opatrenia na rok 2017 - 2020

PHRSR_O17.1	Hodnotenie prostredníctvom Social progress index (SPI)	2017 - 2023
<p>Popis: SPI – Index sociálneho pokroku EÚ sa zameriava na meranie sociálneho pokroku pre každý región ako doplnok k tradičnému hodnoteniu hospodárskeho pokroku. SPI pomáha pochopiť vzťah medzi hospodárskou výkonnosťou a sociálnym pokrokom v regióne. Identifikáciou najnaliehavejších oblastí pomáha pri určovaní priorít, ktoré vedú k zlepšeniu komunikácie medzi vládou, podnikmi a spoločnosťou pre podporu spolupráce.</p>		
<p>Súčasný stav: Začiatkom roka 2019 sa začala implementácia projektu „EU-SPI – What matters to EU citizens“ za účasti BSK, ako jedného z 10 participujúcich regiónov EÚ. V priebehu roka sa uskutočnila séria stretnutí za účelom analýzy využiteľnosti indexu SPI pri regionálnom plánovaní. V júli 2019 sa uskutočnila študijná návšteva v Bratislave, počas ktorej koordinátori projektu absolvovali niekoľko stretnutí s kľúčovými inštitúciami zo štátnej, mimovládnej a akademickej sféry pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja. Výstupom bola štúdia („case study“) o hlavných výzvach BSK a odporúčaníach pre zlepšenie indexu SPI, aby bol lepšie využiteľný v podmienkach BSK. Na konferencii „Social Progress Cities Summit“ vo švédskom meste Umea bola za účasti zástupcov BSK ako aj mesta Bratislava prijatá politická deklarácia požadujúca užšie zapojenie miest a meranie dosiahnutého pokroku na lokálnej úrovni pomocou SPI.</p>		
<p>Plán: V roku 2020 bude pokračovať implementácia projektu v Bruseli ako aj v participujúcich regiónoch. Na seminári v máji 2020 budú zástupcovia BSK prezentovať priority regiónu v oblasti dopravy s cieľom navrhnuť doplnenie indexu o dopravnú dimenziu. Ukončenie projektu je naplánované v októbri 2020 počas Európskeho týždňa regiónov a miest v Bruseli, na ktorom bude predstavená aj aktualizovaná verzia indexu SPI. V rámci aktivít Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja sa plánuje vypracovanie metodiky hodnotenia sociálneho pokroku na úrovni samosprávneho kraja. Po dôkladnej príprave opisu predmetu zákazky dôjde k verejnej súťaži za účasti etablovaných subjektov na trhu v danej oblasti. K zmeraniu sociálneho pokroku, resp. rozvoja dôjde na okresnej aj obecnej úrovni BSK, pričom bude zohľadnená dostupnosť údajov v podmienkach SR a navrhnutá prispôbena metodika. Následne budú vypočítané hodnoty pre okresy a obce kraja a zostavený rebríček s porovnaním výsledných hodnôt SPI samostatne pre obce a okresy Bratislavského samosprávneho kraja. V súlade s výkonom kompetencií BSK v jednotlivých oblastiach tak bude možné vhodnejšie zacieliť jednotlivé opatrenia a sledovať ich dopady na ročnej báze.</p>		

PHRSR_O18.1	Smart stratégia BSK	2019 - 2023
-------------	----------------------------	--------------------

Popis: Pôvodný zámer bol vypracovať SMART stratégiu BSK vo vlastnej réžii. Po tom, ako Úrad BSK vyloboval možnosť zapojenia sa do výzvy Efektívna verejná správa bola táto stratégia podmienkou pre úspešné schválenie projektu. Dokument *Bratislava SMART Region* komplexne zhodnotí a analyzuje východiskovú situáciu v regióne v kontexte vykonávaných kompetencií s ohľadom na aplikáciu prístupu SMART k jednotlivým politikám. SMART stratégia zároveň zmapuje existujúce a možné optimalizačné, technické a technologické riešenia na území regiónu vrátane „Internetu vecí“ (IoT) technológie vo verejnom priestore. Kľúčové oblasti, ktorými sa SMART stratégia bude zaoberať sú udržateľná mobilita, životné prostredie, kvalita života, sociálna inklúzia a governance (vrátane návrhu data governance). Vo väzbe na vykonanú analýzu a platné strategické dokumenty a koncepcie budú zadané aktivity na roky 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030, pridelené úlohy Úradu BSK a navrhnutý spôsob a formát monitorovania a hodnotenia stratégie.

Plán: Začiatok realizácie projektu je plánovaný v 2. polovici roka 2020. Koordinátorom stratégie bude Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja, ktorý vznikol k 01.05.2020

PHRSR_O18.2	Zapojenie BSK v rámci Agendy 2030 a Vízie a stratégie rozvoja SR do roku 2030	2018 - 2023
-------------	--	--------------------

Popis: Agenda 2030 má zásadný dopad aj na regionálnu úroveň, nakoľko viaceré zo 17 cieľov udržateľného rozvoja (SDGs) nebude možné úspešne implementovať bez adekvátneho zapojenia regiónov a miest (predovšetkým cieľ 11 Udržateľné mestá a komunity). Agenda 2030 navyše predstavuje aj dôležitý dokument na úrovni EÚ, ktorá sa k nej hlási a vyzýva aj členské štáty, aby v súlade s princípmi partnerstva integrovali ciele Agendy 2030 aj do politik na všetkých úrovniach riadenia. Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2030 má za úlohu vytvoriť rámec pre koordináciu a integráciu sektorových politik, regionálneho a územného rozvoja.

Súčasný stav: BSK pokračuje v spolupráci s ÚPVII SR, ktorý je gestorom vnútroštátnej implementácie Agendy 2030 a zástupcovia BSK participovali na zasadnutiach pracovných skupín s cieľom definovať národné priority SR do roku 2030. V rámci rokovaní sa podarilo dosiahnuť zastúpenie regionálnej samosprávy v Rade vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj prostredníctvom Združenia SK8 v osobe podpredsedníčky BSK pre životné prostredie. BSK sa Agendou 2030 zaoberá aj na pôde Európskeho výboru regiónov (EVR), v rámci ktorého sa podieľal na príprave niekoľkých stanovísk v tejto oblasti. EVR je taktiež členom „Multi-stakeholder platform on SDGs“ na úrovni EÚ.

Plán: Pokrok v dosahovaní cieľov Agendy 2030 sa meria prostredníctvom indikátorov udržateľného rozvoja. Zoznam globálnych indikátorov bol schválený Valným zhromaždením OSN v júli 2017. Obsahuje 244 indikátorov, z toho je 232 jedinečných. Údaje k indikátorom za jednotlivé krajiny sú zverejňované na stránke OSN, v globálnej databáze, spolu s metadátami k indikátorom. Oblasti, ktoré SR predstavilo ako kľúčové, budú o. i. predmetom Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030, ktorá by mala byť schválená vládou SR v priebehu roka 2020. BSK na medzinárodnej úrovni podporuje možné využitie „Social Progress Index“ ako nástroja na meranie progresu v rámci jednotlivých indikátorov. Na pôde Európskeho výboru regiónov sa BSK zároveň zúčastňuje stretnutí a konzultácií ohľadom metodológie a dostupných nástrojov pre implementáciu SDG na miestnej a regionálnej úrovni.

PHRSR_O18.3 **Vytvorenie analyticko-strategickej jednotky** **2019 - 2022**

Popis: Pre správne nastavenie vhodných opatrení a politík sú nevyhnutné kvantitatívne a kvalitatívne údaje. Úrad BSK v rámci výkonu svojich kompetencií pri nastavovaní jednotlivých politík doposiaľ vychádzal z informácií a dát, ktoré neboli komplexné. Návrh vzniku analyticko-strategickej jednotky bol spracovaný OSaÚR a predstavený vedeniu Úradu BSK. Zástupcom OSaÚR sa podarilo vylobovať oprávnenosť BSK a možnosť zavedenia analyticko-strategickej jednotky prostredníctvom projektu zameraného na budovanie analytických a strategických kapacít VÚC v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa. V rámci práce na zriadení analytickej jednotky došlo k niekoľkým stretnutiam so zástupcami Úradu vlády a VÚC.

Súčasný stav: K 01.05.2020 vznikol na Úrade BSK Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja, ktorý bude zodpovedný za tvorbu a aktualizáciu strategických dokumentov a štúdií, koncepčný rozvoj regionálnej politiky kraja s previazaním na strategické dokumenty na vyšších úrovniach. Cieľom spracovania dokumentov je prispieť k zefektívneniu procesov a strategického riadenia na úrovni kraja v súlade s výkonom kompetencií v jednotlivých oblastiach. Dĺžka realizácie projektu je od 05/20 do 10/22.

Plán: Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja plánuje v priebehu roka 2020 obstarat' strategické a koncepčné dokumenty, ktoré Úradu BSK a jeho zamestnancom poskytnú lepší prehľad o vybraných oblastiach, čo umožní lepšie strategické riadenie a plánovanie v súlade s výkonom kompetencií. Plánované aktivity Inštitútu sú:

- Bratislava SMART Region
- Adaptačný plán BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Vykonanie dátovej analýzy na Úrade BSK a návrh IT platformy na zber, zverejňovanie a analýzu otvorených dát
- Zavedenie nového inovovaného prístupu k riadeniu dopravy
- Koncepcia zvyšovania priepustnosti a bezpečnosti vybraných križovatiek na cestách II. a III. triedy na území Bratislavského samosprávneho kraja
- Koncepcia rozvoja verejnej hromadnej dopravy v BSK
- Stratégia rozvoja zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2021-2025
- Koncepcia rozvoja športu a mládeže v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja 2021-2025
- Návrh metodiky merania a priebežného vyhodnocovania úrovne sociálneho rozvoja BSK s využitím metodiky SPI
- Spoločný systém hodnotenia kvality (CAF)
- Workshop zameraný na výmenu skúseností v oblasti školstva vo Fínsku

PHRSR_O19.1 **PHRSR BSK na roky 2021-2027** **2019 - 2020**

Popis: PHRSR BSK je strednodobý rozvojový dokument, vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami Agendy OSN pre udržateľný rozvoj 2030, Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu. Hlavným dôvodom na obstarávanie nového PHRSR bolo končiacie sa programové obdobie, na ktoré bol vypracovaný predchádzajúci rozvojový dokument (roky 2014-2020). Ďalšími dôvodmi boli nové, zmenené spoločenské okolnosti (ako napr. nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, definovanie národných priorít implementácie Agendy 2030, nové paradigmy ako klimatické zmeny, nástup priemyselnej revolúcie 4.0 ako aj silnejúci proces suburbanizácie a väčšia potreba územnej spolupráce).

Súčasný stav: Momentálne sa BSK nachádza vo fáze príprav strategického smerovania regiónu s cieľom identifikácie potrieb a problémov v území, pripravovaných projektov, rozvojových výziev a zámerov v súvislosti s prípravou nového programového obdobia, čo

môže do značnej miery napomôcť ku konkrétnym návrhom pri plánovaní, prioritizácií a následnej realizácii aktivít na nasledujúcich 8-10 rokov.

Plán: Po finalizácii stratégie, t. j. priorít, strategických cieľov a opatrení na úrovni okresov, po zapracovaní všetkých pripomienok začne proces hodnotenia PHRSR z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie. Po zapracovaní všetkých pripomienok by mala byť stratégia schválená najneskôr ku koncu roka 2020.

PHRSR_O20.1	Nastavenie efektívneho fungovania miestnych akčných skupín	2020 - 2023
<p>Popis: Miestne akčné skupiny (MAS) predstavujú unikátny systém riadenia rozvoja vidieckych oblastí, pričom efektívne spájajú zástupcov miestnej samosprávy, súkromného sektora a neziskového sektora. MAS-ky sú kľúčovým socio-ekonomickým partnerom pre BSK aj z dôvodu ich plánovanej účasti v pripravovanej Rade partnerstva, kde budú zastupovať priority svojho územia.</p>		
<p>Súčasný stav: V rámci územia Bratislavského kraja získali štatút MAS 4 verejno-súkromné partnerstvá. Jedná sa o MAS Dolné Záhorie, Malokarpatský región, Podhoran a Malodunajsko. Vzhľadom na komplikovaný, a viackrát odložený proces výberu MAS sa prvé výzvy podarilo jednotlivým MAS vyhlásiť až v priebehu roka 2019, pričom žiaden projekt doposiaľ nebol realizovaný.</p>		
<p>Plán: Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja sa bude aktívne zapájať do kreovania nového Programu rozvoja vidieka pre programové obdobie 2021 – 2027, pričom kľúčovou úlohou bude zefektívniť a zjednodušiť výber miestnych akčných skupín, ako aj zabezpečiť efektívnejšiu, jednoduchšiu a transparentnejšiu implementáciu celého nástroja LEADER v podmienkach Bratislavského kraja.</p>		

PHRSR_O20.2	Podpora lokálnych produktov a budovanie lokálnych hospodárstiev	2020 - 2023
<p>Popis: Kľúčom k rozvoju vidieka je podpora lokálnej ekonomiky najmä prostredníctvom podpory tradičných produktov typických pre dané územie. Okrem ekonomického prínosu prispieva tento prístup k zachovávaniu tradícií a zvyšuje atraktivitu regiónu aj z pohľadu cestovného ruchu.</p>		
<p>Súčasný stav: Bratislavský samosprávny kraj v rokoch 2017 až 2019 podporil prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy 31 projektov samostatne hospodáriacich roľníkov v oblasti včelárstva, vinárstva, ovocinárstva a zeleninárstva. Jednalo sa o projekty zamerané na podporu spracovania a výroby vybraných poľnohospodárskych produktov.</p>		
<p>Plán: Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja v spolupráci s mestami, obcami, mestskými časťami, ako aj so socio-ekonomickými partnermi sa budú zameriavať na možnosti podpory fungovania lokálnych hospodárstiev, či už sa bude jednať o podporu lokálnych producentov a podnikateľov, podporu vzdelávacích, zdravotníckych, kultúrno-spoločenských a sociálnych inštitúcií, vzájomné prepájanie verejného a súkromného sektora v poskytovaní služieb obyvateľstvu s cieľom komplexného rozvoja daného mikroregiónu.</p>		

Záver

Správa z hodnotenia PHRSR BSK 2014 – 2020 za rok 2019 predstavuje širokospektrálny monitorovací nástroj, ktorý analyzoval trendy vplývajúce na napĺňanie cieľov PHRSR BSK 2014 – 2020, vývoj sledovaných merateľných ukazovateľov a zostavil opatrenia, ktoré vplývajú na napĺňanie cieľov PHRSR BSK 2014 – 2020, predstavil stav projektov definovaných Akčným plánom BSK a definoval spätnú väzbu pre samotný PHRSR BSK 2014 – 2020.

Vzhľadom na to, že systém monitorovania a hodnotenia je dôležitým prvkom v procese implementácie dokumentu naviazaného na finančné zdroje určené na rozvoj, aj ďalšie Správy z hodnotenia PHRSR BSK 2014 – 2020 budú v prvom rade upozorňovať na nedostatočné plnenie a zavádzať opatrenia za účelom dosiahnutia pokroku plnenia.

Príloha: Správa z hodnotenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 za rok 2019.

Cieľom aktivít Akčného plánu je prispievať ku komplexnému rozvoju regiónu, pričom jeho súčasťou sú projekty z oblasti dopravy, kultúry, cestovného ruchu, školstva, zdravotníctva, sociálnych vecí, životného prostredia, územného plánovania a energetiky.